

Inhoud

Voorwoord	9
1 Afpersing van het bedrijfsleven in onderzoek	11
1.1 Afpersing van bedrijven in de belangstelling	11
1.2 Een studie naar afpersing van het bedrijfsleven	12
1.2.1 <i>Onderzoeksvragen</i>	12
1.2.2 <i>Methoden van onderzoek</i>	13
1.3 Definiëring en afbakening	16
1.3.1 <i>Naar een werkdefinitie</i>	17
1.4 Leeswijzer	20
2 Fenomeenbeschrijving van afpersing van het bedrijfsleven	23
2.1 Typering van het fenomeen	23
2.1.1 <i>Consequenties</i>	24
2.1.2 <i>Doelen</i>	27
2.1.3 <i>Drijfveren</i>	29
2.2 Modus operandi	30
2.2.1 <i>Pressiemiddelen</i>	30
2.2.2 <i>Contactvormen</i>	35
2.2.3 <i>Karakter</i>	39
2.3 Verschijningsvormen	42
2.3.1 <i>Productafpersing</i>	43
2.3.2 <i>Protectieafpersing</i>	44
2.3.3 <i>Cyberafpersing</i>	50
2.3.4 <i>Persoonsgerichte afpersing</i>	52
2.3.5 <i>Faciliteringsafpersing</i>	54
2.3.6 <i>Overige vormen</i>	56
2.4 Slachtoffer- en dadertypologieën	57
2.4.1 <i>Slachtoffertypologieën</i>	57
2.4.2 <i>Dadertypologieën</i>	62
2.5 Resumé	68
3 Aard en omvang van afpersing van het bedrijfsleven	73
3.1 Indicaties voor de omvang	73
3.1.1 <i>Geregistreerde cijfers tot 2005</i>	73
3.1.2 <i>Zelfgerapporteerde cijfers</i>	74

3.2	Aard en omvang op basis van politieregistraties	75
3.2.1	<i>Meldingen en aangiften</i>	76
3.2.2	<i>Opsporing</i>	76
3.2.3	<i>Slachtofferprofiel</i>	77
3.2.4	<i>Daderprofiel</i>	80
3.2.5	<i>Modus operandi</i>	82
3.2.6	<i>Kenmerken gerelateerd</i>	86
3.3	Omissies in de registraties	91
3.4	Resumé	94
4	Verborgenheid van afpersing van het bedrijfsleven	99
4.1	Afpersing als verborgen probleem voor de politie	99
4.1.1	<i>Algemene aangiftebereidheid</i>	100
4.1.2	<i>Aangiftebereidheid bij afpersing</i>	102
4.2	Afpersing als verborgen probleem voor andere partijen	111
4.2.1	<i>Signalen</i>	111
4.2.2	<i>Anonieme meldingen</i>	114
4.3	Resumé	115
5	Aanpak van afpersing van het bedrijfsleven	117
5.1	Huidige aanpak	117
5.1.1	<i>Politie en justitie</i>	117
5.1.2	<i>Particuliere en interne recherchebureaus</i>	128
5.1.3	<i>Overige partijen</i>	129
5.2	Naar een kansrijke aanpak	130
5.2.1	<i>Theoretische inkadering van de aanpak</i>	131
5.2.2	<i>Erkenning van de afpersingsproblematiek</i>	134
5.2.3	<i>Professionalisering van organisaties en processen</i>	134
5.2.4	<i>Kennisverruiming bij het bedrijfsleven</i>	138
5.2.5	<i>Een pilot als proeftuin</i>	140
5.2.6	<i>De aanpak in schema</i>	140
5.4	Resumé	142
	Samenvatting	145
	Summary	153
	Geraadpleegde bronnen	161

Bijlagen

Bijlage I	Instructie en profiellijst landelijke inventarisatie	165
Bijlage II	Lijst van geïnterviewden: expertinterviews	173
Bijlage III	Informatiebrief slachtoffers	175
Bijlage IV	Korte casusbeschrijvingen	177
Bijlage V	Topiclist casuïstiekonderzoek afpersing	181
Bijlage VI	Lijst van geïnterviewden: casuïstiekonderzoek	187
Bijlage VII	Lijst van deelnemers aan de intervisiebijeenkomsten	189